

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja

Druk nr 361
Warszawa, 2 marca 2016 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o abolicji dla osób ukrywających dokumenty podlegające przekazaniu Instytutowi Pamięci Narodowej.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Jakuba Kuleszę.

(-) Piotr Apel; (-) Elżbieta Borowska; (-) Józef Brynkus; (-) Barbara Chrobak; (-) Sylwester Chruszcz; (-) Marek Jakubiak; (-) Paweł Kukiz; (-) Jakub Kulesza; (-) Jarosław Porwich; (-) Tomasz Rzymkowski; (-) Jarosław Sachajko; (-) Anna Maria Siarkowska; (-) Krzysztof Sitarski; (-) Agnieszka Ścigaj; (-) Stanisław Tyszka.

Ustawa
z dnia.....
o abolicji dla osób ukrywających dokumenty podlegające przekazaniu Instytutowi Pamięci
Narodowej

Art. 1 Każdy kto bez tytułu prawnego posiada dokumenty zawierające informacje z zakresu działania Instytutu Pamięci Narodowej, o których mowa w ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, przekaże wszystkie ukrywane przez siebie dokumenty w terminie do dnia 01 lipca 2016 r. Policji bądź Instytutowi Pamięci Narodowej jest wolny od odpowiedzialności karnej określonej w art. 54 wymienionej ustawy.

Art.2 1. Prokurator oddziałowej komisji ścigania zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, o których mowa w Ustawie o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu ma prawo przesłuchać osobę, o której mowa w art. 1 na okoliczność wejścia w posiadanie dokumentów jak również na okoliczność ich treści.

2. Prokurator może zlecić przesłuchanie, o którym mowa w ust. 1 również Policji.

Art. 3 Ustawa wchodzi w życie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia

UZASADNIENIE

Pomimo upływu 27 lat od czasu transformacji ustrojowej Instytut Pamięci Narodowej w dalszym ciągu nie dysponuje wszystkimi dokumentami gromadzonymi przez aparat bezpieczeństwa służb PRL. Głośna sprawa związana z przekazaniem IPNowi przez wdowę po gen. Kiszczaku dokumentów, które powinny zostać przekazane najpóźniej wraz z wejściem w życie ustawy o IPN w 1998 r. dowodzi, iż funkcjonariusze aparatu bezpieczeństwa PRL nadal mogą dysponować dokumentami obrazującymi współpracę obywateli z SB.

Dokumentami mogą dysponować zarówno sami byli funkcjonariusze SB jak również członkowie ich rodzin. Mogą w nich się znajdować niezwykle istotne informacje dotyczące działań służb. Ukrywane dokumenty mogą ponadto zawierać informacje dotyczących obecnych lub byłych polityków, dziennikarzy i innych osób mających wpływ na opinię publiczną oraz politykę państwa. Ze znaczną dozą prawdopodobieństwa można domniemywać, że te dokumenty mogą lub mogły służyć do szantażu tych osób i wywierania wpływ na ich działalność. Wraz z upływem lat moc „perswazyjna” tychże dokumentów jest coraz mniejsza z uwagi na wiek osób objętych tą dokumentacją jak i samych funkcjonariuszy. Niezmienna jest jednak wielka wartość takich materiałów dla poznania prawdy historycznej.

Zgodnie z art. 54 ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu *Kto nie będąc do tego uprawnionym, dokumenty lub zapis informacji, podlegające przekazaniu Instytutowi Pamięci na podstawie art. 25 i 28 ust. 1 lub znajdujące się w archiwum Instytutu, niszczy, ukrywa, uszkadza, usuwa lub zmienia ich zapis, w inny sposób udaremnia lub znacznie utrudnia uprawnionej osobie lub instytucji zapoznanie się z nimi albo zakłóca lub uniemożliwia automatyczne gromadzenie lub przekazywanie takich informacji, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.* Na mocy wspomnianego przepisu każda osoba, która wbrew obowiązkom nie przekazała dokumentów IPN-owi podlega odpowiedzialności karnej. Oczywiście założenie to zasługuje na pełną aprobatę i sam w sobie przepis jest słuszny. Jednakże sprawa przekazania dokumentów IPN-owi przez wdowę po gen. Kiszczaku stanowi doskonały impuls do podjęcia działań zachęcających innych byłych funkcjonariuszy SB jak również członków ich rodzin oraz wszystkich osób dysponujących takimi dokumentami do ich przekazania. Na mocy obowiązujących przepisów groziłaby im w tej chwili odpowiedzialność karna, gdyż nie jest

możliwym, że przez tyle lat nie były one świadome faktu, iż ukrywają takie materiały. W związku z tym słusznym wydaje się, w ramach zachęcenia do przekazania, wprowadzenie krótkiej abolicji dla wszystkich, którzy w terminie do 01 lipca 2016 r. prześlą te materiały IPN-owi. Ponadto, aby ułatwić to zadanie oraz mając na uwadze podeszły wiek osób, które posiadają takie dokumenty należy umożliwić im przekazanie ich również w jednostkach Policji. Takie rozwiązanie powinno zachęcić tych, którzy chcieliby przekazać materiały a jednocześnie obawiają się odpowiedzialności karnej za ich ukrywanie do ich ujawnienia.

Uzyskanie ukrywanych materiałów przez IPN niewątpliwie znacznie usprawniłoby jego pracę oraz mogłoby się przyczynić do wielu nierozwiązanych jeszcze spraw. Pozwoliłoby również na opracowanie rzetelnej analizy historycznej najnowszej historii Polski. Niestety ukaranie sprawców ewentualnych przestępstw, które dokumentowałyby te materiały byłoby w praktyce niemożliwe z uwagi na przepisy dotyczące przedawnienia odpowiedzialności karnej.

Wnioskodawca stoi ponadto na stanowisku, że pomimo zwolnienia z odpowiedzialności karnej IPN winien mieć możliwość przesłuchania osób, które prześlą ukrywane przez siebie dokumenty. Niewątpliwie ułatwiłoby to weryfikację autentyczności przekazywanych dokumentów jak również umożliwiłoby lepsze zbadanie spraw, których dotyczą.

Ustawa nie rodzi skutków dla budżetu Państwa.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 11 marca 2016 r.

BAS-WAPEiM-501/16

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o abolicji dla osób ukrywających dokumenty podlegające przekazaniu Instytutowi Pamięci Narodowej (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Jakub Kulesza)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie krótkiego okresu abolicji (od dnia wejścia w życie proponowanej ustawy do dnia 1 lipca 2016 r.) w odniesieniu do przestępstwa nieprzekazania dokumentów zawierających informacje z zakresu działania Instytutu Pamięci Narodowej. Zgodnie z proponowaną ustawą każdy, kto bez tytułu prawnego posiada takie dokumenty i przekaze wszystkie ukrywane przez siebie dokumenty w terminie do dnia 1 lipca 2016 r. Policji bądź Instytutowi Pamięci Narodowej, jest wolny od odpowiedzialności karnej określonej w art. 54 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2016 poz. 152 oraz poz. 178)

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii będących przedmiotem projektu ustawy.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Przepisy projektu nie należą do materii regulacji prawa Unii Europejskiej.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o abolicji dla osób ukrywających dokumenty podlegające przekazaniu Instytutowi Pamięci Narodowej nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Dyrektor
Biura Analiz Sejmowych
M. Warciński
Michał Warciński

Warszawa, 11 marca 2016 r.

BAS-WAPEiM-502/16

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o abolicji dla osób ukrywających dokumenty podlegające przekazaniu Instytutowi Pamięci Narodowej (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Jakub Kulesza) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie krótkiego okresu abolicji (od dnia wejścia w życie proponowanej ustawy do dnia 1 lipca 2016 r.) w odniesieniu do przestępstwa nieprzekazania dokumentów zawierających informacje z zakresu działania Instytutu Pamięci Narodowej. Zgodnie z proponowaną ustawą każdy, kto bez tytułu prawnego posiada takie dokumenty i przekaże wszystkie ukrywane przez siebie dokumenty w terminie do dnia 1 lipca 2016 r. Policji bądź Instytutowi Pamięci Narodowej, jest wolny od odpowiedzialności karnej określonej w art. 54 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2016 poz. 152 oraz poz. 178).

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

Projekt ustawy o abolicji dla osób ukrywających dokumenty podlegające przekazaniu Instytutowi Pamięci Narodowej **w nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Dyrektor
Biura Analiz Sejmowych
M. Warciński
Michał Warciński